

модернізує і вдосконалює своє законодавство. Зокрема, регулювання у сфері органічного виробництва, маркування органічних продуктів і контролю унормовано Постановою Ради (ЄС) № 834/2007, в якій викладено основні вимоги до цього, та Постановою Комісії (ЄС) №889/2008, в якій викладено детальні правила [3, с. 6-13].

Відповідно до Постанови товаровиробники, які виробляють продукцію, що задовольняє стандарти контролю ЄС, мають право розміщувати на своїх товарах слова “Органічне агровиробництво – ЄК Система контролю”. Це дає можливість споживачам, які купують таку продукцію, що носить цей логотип, бути впевненими, що даний продукт відповідає стандартам офіційної системи інспекції, його основна частина інгредієнтів була виготовлена органічним шляхом.

У результаті запровадження САП у країнах ЄС значно підвищився інтерес до органічного виробництва з боку усієї громадськості, включаючи сільськогосподарських товаровиробників, представників переробних підприємств, споживачів та політичних діячів [2].

Аналогічне завдання постало перед суспільством та Урядом України щодо необхідності впровадження екологічно збалансованих агротехнологій, розробки пропозиції щодо підтримки з боку держави тих методів агровиробництва, що сприяють збереженню й відновленню біорізноманіття, хоча можуть і зумовити зниження продуктивності сільськогосподарського виробництва. Наголос має бути зроблений на необхідності державної підтримки та стимулювання органічного агровиробництва шляхом прийняття відповідного Закону та державної програми, створення національної системи сертифікації та контролю і їх міжнародного визнання як еквівалентних до вимог ЄС та Міжнародної федерації органічного сільськогосподарського руху.

Література

1. *Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 1 / [Редкол. Є. Милованова та ін.] – Львів: ЛА “Піраміда”, 2008. – 204 с.*
2. *Капштык М. Органическое сельское хозяйство: что это такое? / М. Капштык, Й. Бейс – К.: Проект «Комплексное использование земель евразийских степей», 2008. – 38 с.*
3. *Пропозиції Президента України до Закону України “Про органічне виробництво” від 20 травня 2011 року – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=38338*
4. *Федерація органічного руху України : www.organic.com.ua*

Галина ЗАЯЦЬ

Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України, м.Київ

РИНОК СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТА КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ

Сучасний механізм кадрового забезпечення соціогуманітарної сфери, насамперед його регулятори значною мірою залежать від державної політики розвитку цієї сфери. За умов пріоритетності соціальних цілей, достатнього фінансування цієї сфери відбувається кадрове наповнення галузей як внаслідок вирішення її проблем, так і внаслідок формування необхідної мотивації для потенційних працівників цієї сфери. Позитивної динаміки чисельність зайнятих набуває за умов зростання заробітної плати та використання соціальних пакетів, покращення умов праці.

У складних соціально-економічних умовах важливою є стабільність розвитку соціогуманітарної сфери на основі залучення додаткових інвестицій та створення додаткових робочих місць для висококваліфікованих працівників. Стабільні обсяги надання соціальних послуг, відповідність їх структури потребам населення створюють необхідне підґрунтя для вирішення кадрових проблем. З поглибленням економічних та соціальних трансформацій наочною є залежність між рівнем кадрового забезпечення соціогуманітарної сфери та спроможністю галузей формувати необхідну пропозицію високоякісних послуг, залучати потенційних

споживачів. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що в основі модернізації зазначеного механізму знаходиться потреба споживачів цього виду послуг – з одного боку, а з іншого – можливості бюджетної системи забезпечити розвиток соціогуманітарної сфери на ринкових засадах.

Соціогуманітарна сфера повинна забезпечити належні умови для розвитку особистості та життєдіяльності населення. Проте через підвищення соціальних потреб (насамперед, у високоякісній медицині та освіті) та обмежених бюджетних можливостей та низького платоспроможного попиту населення виникають суперечності, вирішення яких потребує активних державних зусиль. З погляду дисертанта, в ринкових умовах механізм кадрового забезпечення соціогуманітарної сфери здебільшого залежить від моделі та тенденцій розвитку ринку соціальних послуг. Оцінюючи ринок медичних послуг, науковці зазначають, що головним неціновим чинником попиту та пропозиції на ньому є загальна соціально-економічна ситуація; ці ринки не можна вважати ринками досконалої конкуренції через існування обмежень щодо входу на ринок, невеликої кількості продавців цих послуг, унікальність самих послуг, складність визначення співвідношень ціна-якість.

Таким чином, оскільки кадрова складова є невідемним компонентом ринку соціальних послуг, можна зробити висновок про домінуючий вплив на неї тенденцій, що визначають співвідношення попиту та пропозиції, ціни та доступності послуг для різних верств населення. Можна припустити, що збільшення обсягів надання платних соціальних послуг покращить кадрове забезпечення цієї сфери, проте ця залежність не може розглядатися як універсальна. Важливою є державна політика розвитку цієї сфери, що визначає обсяги її фінансування, місткість, пріоритети. Крім того, кадрова привабливість цієї сфери залежить від того, наскільки продуктивною є професійна орієнтація молоді, її прагнення здобути відповідну освіту та працювати у сфері медицини, освіти, культури та ін.

У зв'язку з цим методологічно важливим є умовний поділ соціогуманітарної сфери на такі функціональні підсистеми: перша – це та складова, що формує кадрові структури залежно від запитів населення, його платоспроможності; друга – та складова, що відображає їх залежність від загального ресурсного забезпечення цієї сфери. Таким чином, тенденції розвитку соціогуманітарної сфери, специфіку ринку соціальних послуг ми розглядаємо як детермінанти формування певних кадрових пропорцій.

В умовах складних трансформаційних процесів, зазнають змін та перетворень усі підсистеми господарського механізму. Як результат таких перехідних процесів є низька ефективність роботи цих підсистем, що стосується і механізму кадрового забезпечення соціогуманітарної сфери.

Література

1. Куценко В. І. *Соціальний вектор економічного розвитку* / В. І. Куценко. – К.: Наукова думка, 2010.- 734 с.
2. Куценко В. І. *Соціальна сфера: реальність і контури майбутнього (питання теорії і практики)* / В. І. Куценко; за наук. ред. Б. М. Данилишина. – Ніжин: ТОВ „Аспект-Поліграф”, 2008. – 818 с.

Едуард КАРАПЕТЯН, Олександр КВАСОВСЬКИЙ
Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ІДЕНТИФІКАЦІЇ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ НА РИНКУ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ

У сучасних умовах забезпечення ефективного функціонування і розвитку економіки будь-якої країни неможливе без формування здорового конкурентного ринкового середовища, в якому гармонійно і злагоджено, у прозорому змагальному режимі, співіснують диверсифіковані типи і форми підприємницьких структур. У цьому контексті монополізація різноманітних ринків